జనరల్ స్టడీస్

ఇండియన్ ఎకానమీ

ఆర్థిక అంశాలు - కమిటీలు

భారత్ లాంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో ఆర్థిక రంగంలో భిన్నమైన సమస్యలు ఉంటాయి. ప్రధానంగా వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, సేవా రంగాల్లో; పారిశ్రామిక లైసెన్సింగ్, వర్తక వాణిజ్య విధానాల్లో అనేక సమస్యలు ఉంటాయి. వీటికి పరిష్కారాన్ని సూచించేందుకు ప్రభుత్వాలు ప్రత్యేకంగా కమిటీలను నియమిస్తాయి. ఈ కమిటీలు సంబంధిత రంగాల్లోని పరిస్థితులను అధ్యయనం చేసి తమ నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పిస్తాయి. ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టాలో సూచిస్తాయి. ప్రభుత్వం ఈ సిఫారసుల ఆధారంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటుంది. భారతదేశంలో ముఖ్యమైన రంగాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వాలు నియమించిన కమిటీలు, వాటి ఛైర్మన్లు, ఆయా కమిటీలు చేసిన సిఫారసుల గురించి తెలుసుకుందాం.

★ బంగారం దిగుమతులపై ఆర్‌బీఐ వేసింది - కె.యు.బి.రావు కమిటీ

★ భారత్‌లో వాల్‌మార్ట్ పైరవీలపై దర్యాప్తు జరిపింది - ముకుల్ ముద్గల్ కమిటీ

★ బీపీఎల్ కుటుంబాల గుర్తింపు కోసం ప్రణాళికా సంఘం నియమించింది - ప్రొఫెసర్ హషీం కమిటీ

★ అవస్థాపన రంగంలో పెట్టుబడుల ఆకర్షణ కోసం ఉద్దేశించింది - దీపక్ పరేఖ్ కమిటీ

★ పెట్రోలియం సబ్సిడీలు - కేల్కర్ కమిటీ

★ చక్కెర రంగం - రంగరాజన్ కమిటీ

★ పీఎస్‌యూల స్థితిగతులు - మోహన్ కమిటీ

★ వ్యవసాయ కమతాల పన్ను - రాజ్ కమిటీ

★ సంయుక్త రంగం ప్రతిపాదించింది - దత్ కమిటీ

★ లీడ్ బ్యాంకును సిఫారసు చేసింది - నారీమన్ కమిటీ (1969)

★ పన్నుల సంస్కరణలపై నియమించింది - రాజా చెల్లయ్య కమిటీ

★ వ్యవసాయ ఆదాయంపై పన్ను - రాజ్ కమిటీ (1972)

★ వ్యాట్‌ను ప్రతిపాదించింది - రాజా చెల్లయ్య కమిటీ

★ ఆర్ఆర్‌బీలను సిఫారసు చేసింది - సరయు కమిటీ

★ క్యాపిటల్ అకౌంట్ కన్వర్టబిలిటీ - తారాపోర్

★ చక్కెర ధరల డీరెగ్యులేషన్ - మహాజన్ కమిటీ

★ బీమా సంస్కరణలు - మల్హోత్రా కమిటీ

★ ఐఆర్‌డీఏ ఏర్పాటు - మల్హోత్రా కమిటీ

★ బ్యాంకింగ్ రంగం - నరసింహం కమిటీ

★ బొగ్గు రంగం - చారి కమిటీ

★ సహకార రంగం - బ్రహ్మప్రకాష్ కమిటీ

★ జనాభా సమస్య - కరుణాకరన్

★ మౌలిక సదుపాయాలు - రాకేష్ మోహన్

★ చిన్నతరహా పరిశ్రమలు – అబిద్ హుస్సేన్ కమిటీ
★ పారిశ్రామిక ఖాయిలా – మాలెగావ్ కమిటీ
★ నేషనల్ షిప్పింగ్ పాలసీ – పింటో
★ డిస్ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ కమిటీ – రంగరాజన్ (1992)
★ డిస్ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ కమిషన్ – జి.వి.రామకృష్ణ (1996)
★ పరోక్ష పన్నులపై కమిటీ – రేఖీ కమిటీ
★ రైల్వేల ఆధునికీకరణ – శ్యాం పిట్రోడా
★ ఎఫ్‌డీఐ పరిమితులు – అరవింద్ మయారాం
★ పట్టణ రవాణా – శ్రీధరన్ కమిటీ
★ పీడీఎస్ ప్రక్షాళన – నందన్ నీలేకని కమిటీ
★ సంస్థాగత వ్యవసాయ రుణాలు – సారంగి కమిటీ
★ రైల్వే భద్రత – అనిల్ కకోద్కర్ కమిటీ
★ అటవీ సంరక్షణ – బి.ఎన్.కృపాల్ కమిటీ (2003)
★ ఎంజీఎన్ఆర్ఈజీపీ ప్రాధాన్యతల మార్పు – మిహిర్ షా కమిటీ
★ ఆధార్‌తో చెల్లింపులు – నందన్ నీలేకని కమిటీ
★ వ్యవసాయ రుణ విధానం – ఆర్.వి.గుప్తా
★ చక్కెర పరిశ్రమ పునరుజ్జీవ పథకంపై కమిటీ – ఎస్.కె.టుటేజా
★ సంపద పన్ను సిఫారసు – కాల్డర్
★ వ్యయం పన్ను – కాల్డర్, కృష్ణమాచారి
★ పౌర విమానయానం – నరేష్ చంద్ర
★ వ్యవసాయ పరపతి – ఖుస్రో (1986)
★ దిగుమతి సుంకాల సంస్కరణలపై కమిటీ – వీరమణి
★ చమురు కంపెనీల పునర్వ్యవస్థీకరణ – వి.కృష్ణమూర్తి
★ ఎంఓయూ – అర్జున్‌సేన్ గుప్తా
★ బ్యాంకింగేతర ఆర్థిక సంస్థలు – వాసుదేవన్ (1998)
★ జౌళి – చేనేత రంగం – సత్యం కమిటీ
★ కార్పొరేషన్ టాక్స్ – జాన్ మతాయ్ (1953 – 54)
★ సేవా పన్ను – రాజా చెల్లయ్య కమిటీ (1991)
★ పరోక్ష పన్నులు – ఎల్.కె.ఝా
★ స్పాన్సర్డ్ బ్యాంకుల్లో ఆర్ఆర్‌బీల విలీనం – ఖుస్రో, బండారి
★ నాబార్డ్‌ను సిఫారసు చేసింది – శివరామన్ (1982)
★ ప్రభుత్వ ఆహారధాన్యాల వ్యాపారం – అశోక్ మెహతా
★ వ్యవసాయ ధరల కమిషన్ – ఎల్.కె.ఝా (1964 – 65)

★ పారిశ్రామిక లైసెన్సింగ్ (IDA – 1951)పై నియమించింది – హజారే కమిటీ
★ ఎంఆర్‌టీపీ యాక్ట్ 1969 – దత్ కమిటీ
★ ఎంఆర్‌టీపీ కమిషన్ – దత్ కమిటీ
★ పారిశ్రామిక లైసెన్సింగ్ విధానం (1970) – దత్ కమిటీ
★ కాంపిటీషన్ చట్టం (2002) – రాఘవన్ కమిటీ
★ ఆర్థిక స్థోమత కేంద్రీకరణ – మహలనోబిస్ (1960)
★ పన్ను విధానాల ఆధునికీకరణ – భూతలింగం (1967)
★ ప్రత్యక్ష పన్నులు – వాంచూ (1970)
★ విద్యుత్ సంస్థల ఆదాయాల మదింపు – షుంగ్లు
★ ప్రాధాన్యత రంగాల వర్గీకరణ – ఎం.వి.నాయర్
★ కమ్యూనిటీ కాలేజీల ఏర్పాటు – అర్చనా చిట్నిస్
★ సేవారంగం – పన్ను సమస్యలు – రస్తోగి కమిటీ
★ నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజ్ ఏర్పాటు – నాదకర్ణి కమిటీ
★ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీల పనితీరు – ఎల్.సి.గుప్తా
★ రక్షణ రంగ ప్రక్షాళన – సుబ్రమణ్యం
★ ఉన్నత విద్యలో కార్పొరేట్ రంగం భాగస్వామ్యం – నారాయణమూర్తి
★ మల్టీబ్రాండ్‌లో ఎఫ్‌డీఐలు – ఎ.కె.సేథ్
★ పోస్టాఫీసుల్లో చిన్నమొత్తాలు – శ్యామలా గోపీనాథ్
★ నల్ల ధనం – జీవన్‌రెడ్డి
★ పశ్చిమ కనుమల్లో పర్యావరణ రక్షణ – మాధవ్ గాడ్గిల్
★ శక్తి రంగం – పులోక్ ఛటర్జీ
★ జాతీయ గణాంక సంస్థకు చట్ట హోదాను సూచించింది – యాదవ్ మీనన్ కమిటీ
★ కేసీసీ నూతన మార్గదర్శకాలు – టి.ఎం.బాసిన్
★ పేదరికం నిర్ధారణ – సురేష్ టెండుల్కర్
★ సురేష్ టెండుల్కర్ కమిటీ సిఫారసుల సమీక్ష – రంగరాజన్
★ వ్యవసాయ రుణాలపై సమీక్ష – ఖుస్రో కమిటీ
★ యూనివర్సల్ బ్యాంకింగ్ – జస్టిస్ ఖాన్ కమిటీ
★ ఆక్ట్రాయ్‌పై సిఫారసులు – బసు కమిటీ
★ వ్యవసాయ రంగానికి పారిశ్రామిక హోదాను సిఫారసు చేసింది – భానుప్రతాప్‌సింగ్
★ సెక్యూరిటీల కుంభకోణం – జానకీ రామన్
★ ఎగుమతుల వ్యూహం – టాండన్
★ కేంద్ర రాష్ట్ర ఆర్థిక సంబంధాలు – రాజమన్నార్
★ బహుమతి పన్ను – కాల్డర్

www.eenadupratibha.net
www.eenadupratibha.net

★ ఖాయిలా పరిశ్రమల చట్టం (1985) – తివారీ

★ సమాజ అభివృద్ధి కమిటీ – కృష్ణమాచారి

★ 14 బ్యాంకుల జాతీయీకరణ (1969) – హజారే కమిటీ

★ సెబీ (1988) – షేర్వానీ కమిటీ

చిన్నతరహా పరిశ్రమలపై కమిటీలు:

1) కార్వే కమిటీ (1955)

2) పి.ఆర్.రాయ్ (1991)

3) అబిద్ హుస్సేన్ (1997)

4) నాయక్ కమిటీ (1991)

5) ఎస్.ఎల్.కపూర్ (1997)

6) ఎస్.పి.గుప్తా (1999)

★ ఆర్థిక రంగంలో చట్ట సంస్కరణలు – బి.ఎన్.శ్రీకృష్ణ కమిషన్

★ ఐటీ రంగ పన్నుల సమస్యలపై వేసింది – రంగాచారి కమిటీ

★ మౌలిక రంగంపై పెట్టుబడుల పెంపు – దీపక్ పరేఖ్

కనీస ధరలపై నియమించిన కమిటీలు:

1) సీహెచ్ హనుమంతరావు (1990)

2) అలఘ్ (2003)

★ మైక్రో ఫైనాన్స్ సంస్థల అంశాలపై ఆర్‌బీఐ నియమించింది – మాలెగావ్ కమిటీ

★ ఉమ్మడి ట్యాక్స్ కోడ్ సాధ్యాసాధ్యాలు – ఎం.కె.గుప్తా

★ వ్యవసాయ రంగం – వర్తక నిబంధనలు – కల్వాన్ కమిటీ

★ ఎరువుల ధరలు, క్రమబద్ధీకరణ – హనుమంతరావు

★ ఖాయిలా పరిశ్రమలు – ఓంకార్ గోస్వామి

★ బ్యాంకుల ప్రాధాన్యత రంగం – సుఖమయ్ చక్రవర్తి కమిటీ

★ టోకు ధరల సూచీ సవరణ – అభిజిత్ సేన్

★ కంపెనీల చట్టం సంస్కరణలు – ఇరానీ కమిటీ

నమూనా ప్రశ్నలు

1. పన్ను సంస్కరణల కోసం జాన్ మతాయ్ కమిటీని ఏ సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేశారు?

1) 1950 2) 1951 3) 1952 4) 1953

2. పన్ను విధానాల ఆధునికీకరణపై ఏర్పాటైన కమిటీ ఏది?

1) భూతలింగం కమిటీ (1967) 2) మహాజన్ కమిటీ (1960)

3) భీమలింగం కమిటీ 4) రామ ముత్తయ్య కమిటీ (1970)

www.eenadupratibha.net

3. పోస్టాఫీసు పొదుపు పథకాలకు సంబంధించిన కమిటీ...?

1) వాంచూ కమిటీ 2) లింగం కమిటీ

3) శ్యామలా గోపీనాథ్ కమిటీ 4) ఏదీకాదు

4. వ్యవసాయ సంపదపై పన్ను సిఫారసు చేసిన కమిటీ?

1) రాజ్ కమిటీ (1972) 2) మహావీర్ కమిటీ (1960)

3) ఎల్.కె.ఝా కమిటీ (1981) 4) ఏదీకాదు

5. ప్రత్యక్ష పన్నుల సరళీకరణపై వేసిన కమిటీ?

1) రాజ్ కమిటీ (1972) 2) చోక్సి కమిటీ (1977)

3) త్యాగి కమిటీ (1959) 4) ఏదీకాదు

6. పరోక్ష పన్నుల పరిశీలన కోసం నియమించిన కమిటీ?

1) నరేష్ చంద్ర కమిటీ 2) ఖుస్రో కమిటీ

3) అర్జున్‌సేన్ గుప్తా కమిటీ 4) ఎల్.కె.ఝా కమిటీ (1981)

7. వ్యయంపై పన్ను సిఫారసు చేసింది...?

1) కాల్డర్ కమిటీ 2) హజారే కమిటీ 3) దత్ కమిటీ 4) ఓంకార్ కమిటీ

8. ఐఆర్‌డీఏ ఏర్పాటు చేయాలని సిఫారసు చేసింది...?

1) మల్హోత్రా కమిటీ 2) చారి కమిటీ 3) బ్రహ్మప్రకాష్ కమిటీ 4) ఏదీకాదు

9. కరుణాకరన్ కమిటీ అధ్యయనాంశం?

1) జనాభా 2) సహకార రంగం 3) అవస్థాపన 4) రైల్వేలు

10. పట్టణ రవాణాపై నియమించిన కమిటీ అధ్యక్షుడు?

1) అరవింద్ మయారాం 2) రంగరాజన్ 3) శ్రీధరన్ 4) నందన్ నీలేకని

11. పీడీఎస్ ప్రక్షాళనపై వేసిన కమిటీ అధ్యక్షుడు?

1) నీలేకని 2) మదురంగ వ్యాస్ 3) షా 4) ఎవరూకాదు

12. చక్కెర రంగంపై నియమించిన కమిటీ ఏది?

1) రంగరాజన్ కమిటీ 2) మహరాజన్ కమిటీ 3) రఘురాం కమిటీ 4) ఏదీకాదు

13. లీడ్ బ్యాంక్‌ను సిఫారసు చేసింది...?

1) నారీమన్ కమిటీ (1969) 2) రంగరాజన్ కమిటీ (1969)

3) నందన్ నీలేకని (1970) 4) అరవింద్ (1971)

14. ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులను సిఫారసు చేసింది?

1) దత్ కమిటీ 2) నరేష్ చంద్ర కమిటీ 3) భానుసింగ్ కమిటీ 4) సరయు కమిటీ

15. బీమా సంస్కరణలపై ఏర్పాటైన కమిటీ ఏది?

1) మల్హోత్రా కమిటీ 2) చోక్సి కమిటీ 3) సేన్ కమిటీ 4) ఏదీకాదు

16. మౌలిక సదుపాయాలు అనే అంశంపై ఏర్పాటైన కమిటీ ఏది?

1) రాకేష్ మోహన్ 2) అబిద్ హుస్సేన్ 3) మాలెగావ్ 4) ఏదీకాదు

17. పారిశ్రామిక ఖాయిలా అంశంపై ఏర్పాటైన కమిటీ ఏది?

1) మాలెగావ్ 2) పింటో 3) రంగరాజన్ 4) రామకృష్ణ

18. కిందివాటిలో వాస్తవం కానిది?

1) జనాభా – కరుణాకరన్ కమిటీ 2) ఆధార్ చెల్లింపులు – నీలేకని కమిటీ

3) అటవీ సంరక్షణ – కృపాల్ కమిటీ 4) బంగారం – చారి కమిటీ

19. కేల్కర్ కమిటీ అధ్యయనం చేసిన అంశం?

1) పెట్రోల్ ధరల పెంపు 2) పెట్రోల్ ధరల స్థిరీకరణ

3) పెట్రోల్ సబ్సిడీలు 4) పెట్రోల్ ధరల తగ్గింపు

20. రైల్వే 'కాయకల్ప' కమిటీ అధ్యక్షుడు?

1) శ్రీధరన్ 2) రతన్ టాటా 3) నారాయణమూర్తి 4) ఆదిత్ నారాయణ్

21. కాంపిటీషన్ చట్టాన్ని సిఫారసు చేసింది...

1) దత్ 2) రాఘవన్ 3) భూతలింగం 4) ఎవరూకాదు

22. ఎంఆర్‌టీపీ కమిషన్‌ను సిఫారసు చేసిన కమిటీ?

1) ఎల్.కె.ఝా 2) మహేంద్రసింగ్ 3) మహలనోబిస్ 4) దత్

జవాబులు

1-4; 2-1; 3-3; 4-1; 5-2; 6-4; 7-1; 8-1; 9-1; 10-3; 11-1; 12-1; 13-1; 14-4; 15-1; 16-1; 17-1; 18-4; 19-3; 20-2; 21-2; 22-4.

రచయిత: దాసరి రాజేందర్

www.eenadupratibha.net